

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

4. Fortunæ remedium est, mala sua non putare maiora esse malis alioru[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

nunc quidem sublimia demittentem, rursus demissa sublimantem conspicio. Sesestris, ubi dictum illud intellexit, statuit, ne illi posthac currum, traherent. In hac igitur felicitatis infelicitatisque rota, & metus est felicitum, & spes miserorum.

Eccli. 38. 23.

Brufonius 1.

2. cap. 37. ex

Herod. 1. 1.

Quicumque elatus est, cuiusque omnia ad votum fluunt, quoties mendicum, quoties captum, quoties miserum aspicit, putet illum sic loqui: *Memor esto iudicij mei: sic enim erit & tuum: mihi heri, & tibi hodie.* Hæc qui audit, non præsumit: qui spernit, cadit. Cræsus consultus à Cyro de bello suscipiendo contra Tomyrin reginam Massagetarum. Si tibi, ait, esse videris immortalis, nihil est opus, ut meam tibi sententiam dicam. Si vero te quoque agnoscis hominem, illud in primis discito, talem humanarum rerum circum esse, qui rotatus, eosdem semper fortunatos esse non sinat. Cyrus imperandi libidine accensus Cræso non paruit. Itaque in eo bello perijt. Cautior est, qui se meminit, esse mortalem: & qui se hominem esse nouit, nihil humani scit à se esse alienum. Quidquid ergo acciderit sic sapienti, non est inexpectatum, cum & illud præceptum teneat: *Fortunam reuerenter habe; & fictam hanc Deam sciat glo-*

Senec. lib. 1.

ep. 98.

bo insistere; aut rotæ instar volui. Sic composito, ait Sapiens ille, nihil accidet. Sic autem componetur, si quid humanarum rerum varietas possit, cogitauerit ante, quam senserit: si & liberos, & coniugem, & patrimonium sic habuerit, tanquam non utiq; semper habiturus, & tanquam non futurus, ab hoc, miserior, si habere deserit. Calamitosus est animus futuri anxius, & ante miserias miser, qui sollicitus est, ut ea, quibus delectatur, ad extremum usque permaneant. Nullo enim tempore conquiescit, & expectatione futuri, præsentia, quibus frui poterat, amittet. In æquo est autem dolor amisse rei, & timor amittende.

IV.

At mala contingunt, & sæpe, quæ omnium sunt molestissima? Iterum hæc errant homines, qui planè suâ maximè æstimant, & ibi, quod dicitur, ubi dolent, manum habent. Nam sicut inuidorum oculis

Uberior seges est alienis semper in agris,

Vicinumq; pecus grandius uber habet,

ita vicissim mala nostra, mala maxima putamus: & quocumque corporis membro vlcus hæret, putamus esse loco incommodissimo. Quia hominem cæcus amor sui non sinit rectè iudicare. Solen, qui neminem, dum adhuc viueret, beatum dici debere arbitratur; quod ad ultimum usque, futuri diem anticipati fortunæ subiecti esse mus: idem crebat, si in unum locum cuncti mala sua conuulissent, futurum, ut pro-

Val. Maxim.

lib. 7. cap. 2.

idem crebat, si in unum locum cuncti mala sua conuulissent, futurum, ut pro-

ut propria deportare domum, quam ex communi miseriarum aceruo portionem suam ferre mallent. Quo colligebat, non oportere nos, quæ fortuito patimur, præcipua & intolerabilis amaritudinis iudicare. Optimū ergo doloris remedium est, maiores aliorum dolores expendere; morbum cum morbo; paupertatem suam cum paupertate aliorum comparare: denique ferio cogitare, quid, qui in inferno cruciantur, fustineant. Quid, miser quiritaris? forsitan hic dolor tuus tibi est, loco æternorum suppliciorum? Nimis felices vereri debent, ne de illis dicatur: *repperunt mercedem suam, in vita sua.*

Vnde, qui prudenti iudicio calculum subdlexerunt, *Fortunam*, quæcunque ea demum esset, magis timuerunt blandientem, quam sævientem. Ipse Deus ait: *Fili, magis placent mihi patientia & humilitas, in aduersis, quam multa consolatio & deuotio, in prosperis.* Et Christi prudentes altè cordi suo infigunt illud: *Extrema gaudij luctus occupat; multoque magis istud: Va vobis, qui ridetis nunc: quia lugebitis & flebitis.* Præstat, post luctum, gaudia, quam, post gaudia, luctum expectare. Philippus Macedoniae rex, cum, vno eodémque tempore, tribus nuncijs lætissimè exhilaratus fuisset, intellexissetque, equestri cursu, quadrigas suas Olympijs vicisse; Olympiadem uxorem Alexandrum filium peperisse; Parmenionem deniq; ducem suum Dardanis in pugna superiorem fuisse; sublatis in cælum oculis: *At tu, inquebat, Fortuna, pro tot bonis, leui aliquo nos affice malo.* Adeò suspecta illi fuit nimia felicitas, vt velut nimis mellem promulsidem absynthio censuerit, temperandam. Theramenes, (qui Athenis in XXX. tyrannis fuit) cum in quadam domo versatus, inde prodisset, illa subito lapsu corruit. Atq; cum Athenienses alij aliunde ad eum confluerent, & inopinata saluti congratularentur: ille, præter omnium opinionem, respondit: *O Iuppiter, cunam me tempori reseruas? Nec multo post à reliquis tyrannis de medio sublatus est, coactus cicutam bibere.* Quàm sapienter facerent, qui exemplo Theramenis, inter læta, tristium meminissent! & cum Ennio dicerent: *Nimum boni est, cum nil mali est,* quã sententiam etiam M. Tullius magni æstimauit. *Ne dicas: sufficiens mihi sum: & quid ex hoc pessimabor? In die bonorum, ne immemor sis malorum.* Quantum autem mali metuendum sit ijs, quos perversa vulgi opinio putat felices, quia opibus assuunt, illo exemplo discimus, inquit Marulus, quo traditum est (à Paulino in vita S. Ambrosij) *Ambrosium Episcopum, eum apud diuitem quendam, hospitandi gratia, dixerat.*

V.

Thom: de Kemp. lib. 3. de Imit. cap. 57. Prou. 4. 13. Luc. 6. 25.

Plutarchus in orat. consolator.

Ælian. lib. 9. Variar. c. 21. Plutarch. in orat. Consolat.

Eccli. 11. 27.

M. Marulus lib. 5. cap. 3.